

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى
أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ
فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (51)
فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسَارِعُونَ فِيهِمْ
يَقُولُونَ نَخْشَى أَنْ تُصِيبَنَا دَائِرَةٌ فَعَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ
بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِنْ عِنْدِهِ فَيُضْبِحُوا عَلَى مَا أَسْرُوا فِي
أَنْفُسِهِمْ نَادِمِينَ (52) وَ يَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا أَ هَؤُلَاءِ
الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ
حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَأَصْبَحُوا خَاسِرِينَ (53) يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِيَ
اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ
عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ لَا

يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ

وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (54) إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَ

الَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ

هُمْ رَاكِعُونَ (55) وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ

آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ (56)

O ye who believe! Take not the Jews and the Christians for your friends and protectors: They are but friends and protectors to each other. And he amongst you that turns to them (for friendship) is of them. Verily Allah guideth not a people unjust. Those in whose hearts is a disease – thou seest how eagerly they run about amongst them, saying: "We do fear lest a change of fortune bring us disaster." Ah! Perhaps Allah will give (thee) victory, or a decision according to His will. Then will they repent of the thoughts which they secretly harboured in their hearts. And those who believe will say: "Are these the men who swore their strongest oaths by Allah, that they were with you?" All that they do will be in vain, and they will fall into (nothing but) ruin. O ye who believe! If any from among you turn back from his faith, soon will Allah produce a people whom He will love as they will love Him, – lowly with the believers, mighty against the rejecters, fighting in the way of Allah, and never afraid of the reproaches of such as find fault. That is the grace of Allah, which He will

bestow on whom He pleaseth. And Allah encompasseth all, and He knoweth all things. Your (real) friends are (no less than) Allah, His messenger, and the believers,— those who establish regular prayers and pay Zakat, and they bow down humbly (in worship). As to those who turn (for friendship) to Allah, His messenger, and the believers,— it is the party of Allah that must certainly triumph.

اے لوگو جو ایمان لائے ہو، یہودیوں اور عیسائیوں کو اپنا رفیق نہ بناؤ، یہ آپس

ہی میں ایک دوسرے کے رفیق ہیں۔ اور اگر تم میں سے کوئی ان کو اپنا رفیق

بناتا ہے تو اس کا شمار بھی پھر انہی میں ہے، یقیناً اللہ ظالموں کو اپنی رہنمائی سے

محروم کر دیتا ہے۔ تم دیکھتے ہو کہ جن کے دلوں میں نفاق کی بیماری ہے وہ انہی

میں دوڑ دھوپ کرتے پھرتے ہیں۔ کہتے ہیں: "ہمیں ڈر لگتا ہے کہ کہیں ہم

کسی مصیبت کے چکر میں نہ پھنس جائیں۔" مگر بعید نہیں کہ اللہ جب تمہیں

فیصلہ کن فتح بخشے گا یا اپنی طرف سے کوئی اور بات ظاہر کرے گا تو یہ لوگ

اپنے اس نفاق پر جسے یہ دلوں میں چھپائے ہوئے ہیں نادام ہوں گے۔ اور اس

وقت اہل ایمان کہیں گے "کیا یہ وہی لوگ ہیں جو اللہ کے نام سے کڑی کڑی

قسمیں کھا کر یقین دلاتے تھے کہ ہم تمہارے ساتھ ہیں؟" ان کے سب

اعمال ضائع ہو گئے اور آخر کار یہ ناکام و نامراد ہو کر رہے۔ اے لوگو جو ایمان لائے ہو، اگر تم میں سے کوئی اپنے دین سے پھرتا ہے (تو پھر جائے) اللہ اور بہت سے لوگ ایسے پیدا کر دے گا جو اللہ کو محبوب ہوں گے اور اللہ اُن کو محبوب ہوگا، جو مومنوں پر نرم اور کفار پر سخت ہوں گے، جو اللہ کی راہ میں جدوجہد کریں گے اور کسی ملامت کرنے والے کی ملامت سے نہ ڈریں گے۔ یہ اللہ کا فضل ہے، جسے چاہتا ہے عطا کرتا ہے۔ اللہ وسیع ذرائع کا مالک ہے اور سب کچھ جانتا ہے۔ تمہارے رفیق تو حقیقت میں صرف اللہ اور اللہ کا رسول اور وہ اہل ایمان ہیں جو نماز قائم کرتے ہیں، زکوٰۃ دیتے ہیں، اور اللہ کے آگے جھکنے والے ہیں۔ اور جو اللہ اور اس کے رسول اور اہل ایمان کو اپنا رفیق بنالے اُسے معلوم ہو کہ اللہ کی جماعت ہی غالب رہنے والی ہے۔

ऐ लोगो जो ईमान लाए हो, यहूदियों और ईसाइयों को अपना रफ़ीक न बनाओ, ये आपस ही में एक-दूसरे के रफ़ीक हैं | और अगर तुममें से कोई उनको अपना रफ़ीक बनाता है तो उसका शुमार भी फिर उन्हीं में है, यकीनन अल्लाह ज़ालिमों को अपनी रहनुमाई से महरूम कर देता है | तुम देखते हो कि जिनके दिलों में निफ़ाक़ की बिमारी है वे उन्हीं में दौड़-धुप करते फिरते हैं | कहते हैं, “हमें डर लगता है कि

~~~~~

कहीं हम किसी मुसीबत के चक्कर में न फँस जाएँ ।” मगर बईद नहीं कि अल्लाह जब तुम्हें फैसलाकुन फ़तह बखशेगा या अपनी तरफ़ से कोई और बात ज़ाहिर करेगा तो ये लोग अपने उस निफ़ाक पर, जिसे ये दिलों में छिपाए हुए हैं, नादिम होंगे । और उस वक़्त अहले-ईमान कहेंगे, “क्या ये वही लोग हैं जो अल्लाह के नाम से कड़ी-कड़ी क़समें खाकर यक़ीन दिलाते थे कि हम तुम्हारे साथ हैं?”— उनके रब आमाल ज़ाया हो गए और आख़िरकार ये नाकाम व नामुराद होकर रहे । ऐ लोगो जो ईमान लाए हो, अगर तुममें से कोई अपने दीन से फिरता है (तो फिर जाए) अल्लाह और बहुत-से लोग ऐसे पैदा कर देगा जो अल्लाह को महबूब होंगे और अल्लाह उनको महबूब होगा, जो मोमिनों पर नर्म और कुफ़ार पर सख़्त होंगे, जो अल्लाह की राह में जिद्दोजुहद करेंगे और किसी मलामत करनेवाले की मलामत से न डरेंगे । यह अल्लाह का फज़ल है, जिसे चाहता है अता करता है । अल्लाह वसीअ ज़राए का मालिक है और सब कुछ जानता है । तुम्हारे रफ़ीक तो हक़ीकत में सिर्फ़ अल्लाह और अल्लाह का रसूल और वे अहले-ईमान हैं जो नमाज़ कायम करते हैं, ज़कात देते हैं और अल्लाह के आगे झुकनेवाले हैं । और जो अल्लाह और उसके रसूल और अहले-ईमान को अपना रफ़ीक बना ले उसे मालूम हो कि अल्लाह की जमाअत ही ग़ालिब रहनेवाली है ।